Výskyt vzácnějších druhů plevelů na Valašsku

Occurrence of rare weed species in the Wallachian region (East Moravia, Czech Republic)

Zdenka O t ý p k o v á [1)] & Martin D a n č á k [2)]

[1)] *Katedra botaniky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Kotlářská 2, 611 37 Brno; e-mail: zdenkao@sci.muni.cz*
[2)] *Katedra botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Šlechtitelů 11, 783 71 Olomouc-Holice; e-mail: dancak@prfholnt.upol.cz*

Abstract

This paper submits a list of localities of selected weed species occuring in the Wallachian region (East Moravia, Czech Republic). Thirty-five rare or endangered species within the territory of the Czech Republic are included as well as species generally common but rare within the area studied. Some comments on their ecology, phytogeographical or phytosociological affinities are added. Rare species, such as *Bromus arvensis*, *Kickxia elatine*, *Odontites verna*, *Stachys annua* and *Camelina microcarpa* were seldomly found. Other species traditionally considered as rare, such as *Ranunculus arvensis*, *Aphanes arvensis* or *Centaurea cyanus* occur more often especially in the Hostýnské vrchy Mts. The species widespread in warmer parts of the Czech Republic, such as *Thlaspi perfoliatum*, *Veronica polita*, *Erodium cicutarium*, *Setaria pumila*, *Lithospermum arvense*, *Neslia paniculata*, *Geranium pusillum*, and *Lamium amplexicaule* were found to be rare in the study area.

N o m e n k l a t u r a : Ehrendorfer (1973), Jarolímek et al. (1997).

Úvod

Již od počátků zemědělství se člověk snaží o maximální potlačení plevelných druhů rostlin v polních kulturách. V minulém století díky rozvoji vědy a techniky lidé získali nové prostředky, s jejichž pomocí začali plevelné druhy omezovat mnohem účinněji než kdykoliv v historii. Tento „pokrok“ umožnil zejména vývoj herbicidů a nových, dokonalejších metod čištění osiva. Mnohé druhy plevelů začaly povážlivě ustupovat a některé byly dokonce na rozsáhlých územích vyhubeny zcela. V České republice se na seznamu vyhubených druhů ocitly např: *Asperula arvensis*, *Camelina alyssum*, *C. macrocarpa*, *Conringia australis*, *Heliotropium europaeum* aj. (Holub 2000). Na pokraji vyhubení balancují další druhy jako *Adonis flammea*, *Agrostemma githago*, *Bromus secalinus*, *Bupleurum rotundifolium*, *Galium tricornutum*, *Lolium remotum*, *L. temulentum*, *Scandix pecten-veneris*, *Vaccaria hispanica* aj., pokládané za kriticky ohrožené nebo nezvěstné (Holub & Pro-

cházka 2000). Uvedené příklady dokumentují všeobecně známou skutečnost, že mnohé plevele dnes patří mezi rostliny nejvíce ohrožené a z jejich řad jsou také často doplňovány seznamy vyhynulých a v lepším případě ohrožených druhů. Protože i u mnoha dalších dříve velmi hojných druhů došlo k často masovému úbytku lokalit, lze za významný pokládat každý nový nález, který přispěje k dokonalejší představě o jejich současném rozšíření.

Přírodní poměry

Hostýnsko-vsetínská hornatina (jíž zejména se tato práce týká) je součástí flyšového pásma Vnějších Západních Karpat a hlavní úlohu v jejím geologickém utváření tvoří usazeniny starších třetihor (eocénu). Eocenní sedimenty jsou zde zastoupeny především různými druhy pískovců, jílovců a slepenců. Zejména jílovcové vrstvy obsahují značné množství vápnitého tmele, který významně ovlivňuje chemické vlastnosti půdního substrátu. Po geomorfologické stránce je Hostýnsko-vsetínská hornatina plochou hornatinou, tvořenou hřbety protaženými ve směru od severovýchodu k jihozápadu a přerušenými hluboce zařezaným údolím Vsetínské Bečvy mezi Vsetínem a Valašským Meziříčím. Na současný charakter reliéfu měla zásadní vliv periglaciální modelace v pleistocénu, z recentních geologických procesů se nejzřetelněji projevuje sesuvná činnost. Po pedologické stránce je pro studované území typická naprostá převaha hnědých lesních půd, jen lokálně a maloplošně se vyskytují podzoly a fluvizemě. Půdy se vyznačují vyšším obsahem štěrku a jejich chemické vlastnosti se mohou lokálně lišit v závislosti na složení matečné horniny (zejména v obsahu uhličitanu vápenatého). Klimaticky převážná část území spadá do oblasti mírně teplé, ve vrcholových částech pohoří je klima chladné.

Metodika

Floristické údaje byly zaznamenávány v letech 1993–2002 během intenzivního floristického a fytocenologického výzkumu moravských Karpat. Převážná většina údajů pochází z fytogeografických okresů 81. Hostýnské vrchy a 80a. Vsetínská kotlina, méně často z fytogeografických okresů: 76a. Moravská brána vlastní, 79. Zlínské vrchy, 80b. Veřovické vrchy, 82. Javorníky, 99a. Radhošťské Beskydy a ojediněle i 78. Bílé Karpaty lesní nebo 21a. Hanácká pahorkatina (sensu Skalický 1988). Vymezení zájmového území je zobrazeno na obr. 1. Do seznamu jsou zařazeny především druhy, které jsou všeobecně pokládány za vzácné nebo jsou vzácné ve studovaném území. Druhy, které jsou uvedeny na Červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (Holub & Procházka 2000), mají za jménem uveden stupeň ohrožení.

Lokality u jednotlivých taxonů jsou řazeny podle fytogeografických okresů, před datem nálezu je vždy uvedena zkratka autora nálezu: ZO – Zdenka Otýpková, MD – Martin Dančák, JT – Jana Tkačíková, RJV – Radim J. Vašut a MV – Martina Vašutová. U většiny významnějších nálezů byl pořizován dokladový materiál, který je uložen v herbářích OL a BRNU.

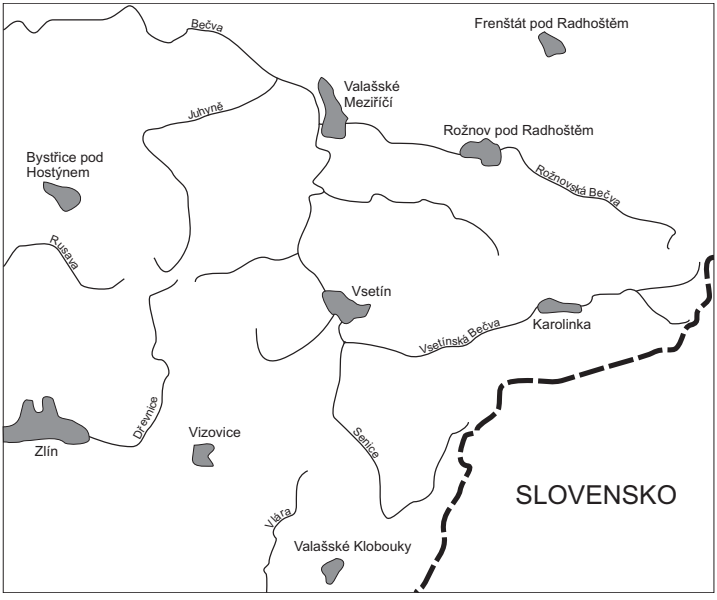

Obr. 1. – Orientační mapka studovaného území.
Fig. 1. – Orienting of map of the area studied.

Přehled lokalit

Anchusa arvensis **C4**

76a. Moravská brána vlastní: Bílavsko, ve středu obce, nad kostelem, 330 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Hošťálková, Damašek, J svah vrchu Bludný, ca 2,5 km SZ evang. kostela, 550 m n. m. (MD 3. 7. 1996).

Prlina rolní je v karpatské oblasti velmi vzácný plevel. Ve sledovaném území byla nalezena pouze na drobných zanedbaných polích na jižních svazích ve společenstvech svazu *Scleranthion annui*. Podle Křísy (Křísa 2000) nepatří k bezprostředně ohroženým druhům plevelů v České republice. Přesto dosavadní údaje, jak z Jižních Čech (Chán 1999), tak z Moravy (Otýpková 2003) ukazují, že se jedná o vzácnější taxon, kterému je nutné věnovat další pozornost.

Aphanes arvensis **C3**

21a. Hanácká pahorkatina: Racková, JZ konec obce, 0,5 km J kóty 281,0 (Hrádek), 250 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Bystřice pod Hostýnem, JV okraj města, 0,5 km SV kóty 455,3, 370 m n. m. (JT 18. 6. 1997); Hlinsko pod Hostýnem, 300 m JZ železniční stanice, 280 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Lešná u Valašského Meziříčí, v nivě Bečvy 2 km JZ obce, 275 m n. m. (MD 6. 7. 1998). – **79. Zlínské vrchy:** Hvozdná 0,3 km V kostela, 300 m n. m. (ZO 15. 4. 2001); Lukoveček, JV konec obce, u kříže

u silnice č. 491, 310 m n. m. (ZO 8. 7. 2001); Lukoveček, SZ konec obce, 0,2 km SZ zemědělského družstva, 310 m n. m. (ZO 8. 7. 2001); Racková, 0,4 km S kóty 273,2, 245 m n. m. (ZO 6. 5. 2001); Velíková, 300 m JJV kaple, 350 m n. m. (ZO 8. 7. 2001); Zlín, Zbožensko, 0,8 km SSZ kóty 316,2 (Sýkory), 290 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Hošťálková, 0,5 km JV katol. kostela, 450 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hošťálková, 0,5 km S evang. kostela, 460 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hošťálková, Hajnušov, 0,8 km SSZ evang. kostela, 425 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hošťálková, U Vlčků, 0,3 km JV kostela, 400 m n. m. (ZO 15. 4. 2000); Hovězí, 0,7 km SV kostela, u Vsetínské Bečvy, 390 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Hovězí, 0,85 km SV kostela, u Bečvy, 390 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, U Kneblů, 0,7 km J kostela, 400 m n. m. (ZO 25. 4. 1998); Jarcová, 200 m JV budovy vodárny, 300 m n. m. (JT 4. 7. 1997); Mikulůvka, 0,5 km JJV hřbitova, 360 m n. m. (ZO 4. 5. 2001); Mikulůvka, 100 m JV hospody, 330 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Mikulůvka, U Kuropatů, 1,5 km ZJZ středu obce, 420 m n. m. (JT 24. 5. 1998); Oznice, Dolní Zemani, 200 m S křižovatky, 330 m n. m. (ZO 20. 4. 2001); Oznice, U Míšků, 0,5 km JZ kóty 458,8 (Crhová), 410 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Oznice, 0,4 km Z kóty 455,8 (Crhová), 430 m n. m. (ZO 5. 9. 2000); Prlov, V konec obce, 480 m n. m. (ZO 30. 4. 1998); Pržno, U Kubíčků, 420 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Ratiboř, 0,6 km JZ kostela, u potoka Ratibořka, 370 m n. m. (ZO 30. 4. 2001); Ratiboř, Na Hranici, 0,8 km SSZ kostela, 370 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Ratiboř, Pod Vrchem, 460 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Ratiboř, při SV okraji obce, 360 m n. m. (MD 15. 6. 1995); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 360 m n. m. (MD 11. 7. 1996); Ratiboř, v nivě Ratibořky, ca 1,5 km V kostela, 335 m n. m. (MD 21. 7. 1995, 8. 6. 1997); Ratiboř, ve střední části údolí Hološín, ca 1,5 km JV kostela, 360 m n. m. (MD 22. 6. 1996); Rožnov pod Radhoštěm, areál Valašského muzea v přírodě (Valašská dědina), 465 m n. m. (RJV & MV 10. 8. 2001); Rožnov pod Radhoštěm-Hážovice, 2 km V od vrcholu Rysové (554 m), 440 m n. m. (RJV & MV 6.8. 2002); Val. Polanka, 0,5 km SSZ kostela, 400 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Val. Polanka, Veřečný, 0,5 km JJV kóty 544,2, 450 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Val. Meziříčí, Krhová, Pod Kamenem, 0,5 km SV kaple, 340 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Val. Meziříčí, Krhová, Pod Kamenem, u hřbitova, 350 m n. m. (ZO 30. 6. 2001); Střítež, 0,5 km SV kóty 416,2 (Hostýn), 370 m n. m. (ZO 28. 7. 2001); Vidče, Videčské paseky, 1 km S kóty 538 (Trnava), 510 m n. m. (ZO 28. 7. 2001); Zašová, 0,3 km JJZ kostela, 350 m n. m. (ZO 30. 6. 2001); Zašová, 0,5 km SZ kostela, 375 m n. m. (ZO 30. 6. 2001); Zašová, Pod Hájem, 200 m J kóty 360,7, 360 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **80b. Veřovické vrchy:** Val. Meziříčí, Krhová, 0,7 km JZ kóty 507,9, 370 m n. m. (ZO 7. 4. 2001); Zašová, U Ovčírny, 2 km SZ kostela, 360 m n. m. (ZO 7. 4. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, J svah vrchu Chladná, 2 km SZ kostela, 540 m n. m. (MD 4. 7. 1996); Mikulůvka, JV svah vrchu Čarabovská, při Z okraji obce, 410 m n. m. (MD 2. 7. 1998); Mikulůvka, U Vrzalů, 0,9 km V kóty 544,5 (Stanišová), 450 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Velíková, S konec obce, 600 m S kaple, 390 m n. m. (ZO 8. 7. 2001). – **99a. Radhošťské Beskydy:** Hutisko, 1,2 km JZ kostela, 570 m n. m. (ZO 19. 7. 2000).

Nepatrnec rolní se vyskytuje především v severovýchodní části Hostýnských vrchů a ve Zlínských vrších. Váže se především na oblasti s výskytem pískovců, kde jsou půdy mírně kyselé. Ve studovaném území se vyskytuje ve společenstvech svazu *Scleranthion annui*.

Ekologické optimum má v klimaticky příznivějších oblastech, což je zřejmě jeden z důvodů jeho absence v centrální části Vsetínských vrchů, které jsou v porovnání např. s Hostýnskými vrchy srážkově chudší a chladnější. V mnoha studiích (Sedláčková 1992, Holub 1995, Čeřovský et al. 1999, Chán 1999) je nepatrnec rolní pokládán za druh, který je silně na ústupu především díky intenzifikaci zemědělství. Z našich zkušeností však vyplývá, že ve studované oblasti není vzácný (cf. Otýpková 2003) a je dokonce nalézán i na okrajích polí obhospodařovaných velkovýrobně. Je otázkou, zda jde o nový trend posledních let související s obratem ve způsobu hospodaření nebo byl dříve tento poměrně nenápadný druh jen přehlížen. Tomu by nasvědčoval i poměrně malý počet historických údajů zaznamenaných v průběhu floristického výzkumu na Vsetínsku (cf. Sedláčková 1992).

Bromus arvensis **C1**

80a. Vsetínská kotlina: Ratiboř, u cesty při J okraji obce, 350 m n. m. (MD 2. 7. 1997).

Svěrep rolní patří ke skupině archeofytních graminoidních plevelů, které v posledních desetiletích díky intenzifikaci zemědělství téměř vymizely. Je však ekologicky poněkud plastičtější než např. příbuzný *B. secalinus* a není striktně vázán na segetální společenstva. Ve sledovaném území byl nalezen pouze na jediné lokalitě u obce Ratiboř, kde rostla početná populace na narušovaném okraji místní komunikace.

Camelina microcarpa

80a. Vsetínská kotlina: Jarcová, 0,5 km JV kóty 515,6, na okraji cesty a meze, 400 m n. m. (ZO 5. 9. 2000).

Lnička drobnoplodá představuje teplomilný prvek v plevelové flóře studované oblasti a zdá se, že zde nikdy nepatřila k hojněji zastoupeným druhům (cf. Říčan 1936). Její ojedinělý výskyt souvisí s vazbou na společenstva svazu *Caucalidion lappulae*, která jsou omezena pouze na západní část Hostýnských vrchů. Výskyt lničky drobnoplodé je zřejmě pozůstatkem původně hojnějšího rozšíření v oblasti Moravské brány, nicméně nelze ani vyloučit návaznost na migrační trasy teplomilných druhů z jihozápadních směrů přes hřbety moravských Karpat (cf. Pospíšil 1962).

Centaurea cyanus **C4**

21a. Hanácká pahorkatina: Racková, JZ konec obce, 0,5 km J kóty 281,0 (Hrádek), 250 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Chomýž, 0,3 km S středu obce, 300 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Choryně, náplav Bečvy 2 km SZ obce, 265 m n. m. (MD 26. 5. 2000); Jankovice, u zemědělského družstva, 270 m n. m. (ZO 11. 5. 2001); Lhotka n. Bečvou, u železniční trati při Z okraji obce, 275 m n. m. (MD 5. 6. 2000); Loučka, 0,4 km Z kostela, 400 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Slavkov pod Hostýnem, 0,5 km JZ kaple, 370 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **79. Zlínské vrchy:** Bratřejov, 0,9 km SZ kostela, 375 m n. m. (ZO 7. 5. 2001); Lidečko, 0,6 km SSZ kostela, u sjezdovky, 500 m n. m. (ZO 11. 5. 2002); Lukoveček, SZ konec obce, 200 m SZ zemědělského družstva, 310 m n. m. (ZO 8. 7. 2001); Velíková, 300 m JJV kaple, 350 m n. m. (8. 7. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Brňov, Poskla, 0,5 km Z kóty 534,9 (Poskla), 520 m n. m. (ZO 17. 8. 2000); Bystřička, U Bohatců, 0,4 km JZ kóty 526 (Březina), 460 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Hošťálková, 0,5 km S kostela, 460 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hošťálková, Hajnušov, 0,8 km SSZ evang. kostela, 425 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hošťálková, Salajka, u cesty, 1,3 km Z evang. kostela, 400 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hošťálková, SV svah Fojtovy hory, ca 1,7 km VJV evang. kostela, 500 m n. m. (MD 8. 7. 1996); Hošťálková, SV úpatí Fojtovy hory při JV okraji obce, 400 m n. m. (MD 8. 7. 1996); Hovězí, 0,4 km SV kostela, u Bečvy, 380 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Jablůnka, U Goldů, 200 m triangulačního bodu, 515 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Jarcová, 1,2 km Z středu obce, 490 m n. m. (ZO 5. 9. 2000); Jarcová, 200 m JV budovy vodárny, 300 m n. m. (JT 4. 7. 1997); Kateřinice, údolí Březiny, ca 0,8 km SV kostela, 420 m n. m. (MD 16. 6. 1995); Leskovec, při SZ okraji obce, 380 m n. m. (MD 2. 7. 1999); Malá Lhota, 0,5 km J kaple, 640 m n. m. (ZO 7. 4. 2001); Mikulůvka, 100 m JV hostince, 330 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Oznice, 0,3 km ZJZ kóty 458,8 (Crhová), 440 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Oznice, 0,4 km Z kóty 455,8 (Crhová), 430 m n. m. (ZO 5. 9. 2000); Oznice, U Míšků, 0,5 km JZ kóty 458,8 (Crhová), 410 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Pržno, U Kubíčků, 1,1 km S evang. kostela, 410 m n. m. (ZO 18. 6. 2001); Ratiboř, při J okraji obce, 400 m n. m. (MD 4. 6. 1993); Ratiboř, při JZ okraji obce, 380 m n. m. (MD 8. 7. 1996); Ratiboř, střední část údolí Kobelný, ca 1,3 km JJZ kostela, 450 m n. m. (MD 4. 6. 1993); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, asi 1,5 km JZ náměstí, 490 m n. m. (RJV 4. 8. 1998); Rožnov pod Radhoštěm, říční náplavy v korytu Rožnovské Bečvy, při Tyršově nábřeží, 370 m n. m. (RJV 19. 8. 1998); Růžďka, 0,4 km SSV katol. kostela, 460 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Růžďka,

Páleniska, 0,4 km J kóty 526 (Březina), 450 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Seninka, SZ konec obce, 0,8 km J kóty 603,8, 450 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Val. Bystřice, Videčské Paseky, 0,5 km SZ kóty 560 (Na Spině), 540 m n. m. (ZO 5. 8. 2000); Val. Meziříčí, Krhová, 0,4 km J kaple, 310 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Valašské Meziříčí, Krhová, Pod Kamenem, u hřbitova, 350 m n. m. (ZO 30. 6. 2001); Valašská Bystřice, Hlaváčky, 1 km S kóty 630,4 (Polomsko), 470 m n. m. (ZO 18. 7. 2000); Valašská Bystřice, Na Spině, nedaleko vrcholu kóty 560,0, 560 m n. m. (RJV 18. 8. 2000); Valašská Bystřice, Žáry, 0,5 km J kóty 627.9 (Hlaváčky), 560 m n. m. (ZO 18. 7. 2000); Vidče, Videčské paseky, 1 km S kóty 538 (Trnava), 510 m n. m. (ZO 28. 7. 2001); Vsetín, U Valů, 560 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Zašová, 0,5 km SZ kostela, 375 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **80b. Veřovické vrchy:** Zašová, U Ovčírny, 480 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Hošťálková, Končiny, 3 km SSV evang. kostela, 550 m n. m. (MD 18. 7. 1999); Hošťálková, J výběžek vrchu Bludný, 2 km SZ evang. kostela, 600 m n. m. (MD 3. 7. 1996); Hošťálková, SV svah vrchu Kuželek, ca 1,3 km JZ evang. kostela, 500 m n. m. (MD 19. 9. 1993); Hošťálková, vrch Maruška, ca 3,2 km ZSZ evang. kostela, 650 m n. m. (MD 7. 7. 1996); Hošťálková, závěr údolí Hajnušov, ca 2 km SSZ evang. kostela, 450 m n. m. (MD 11. 8. 1995, 3. 7. 1996); Kateřinice, J svah vrchu Chladná, 2 km SZ kostela, 540 m n. m. (MD 8. 6. 1995); Kateřinice, Kamasi, 0,5 km J kóty 659,4 (Ojíčná), 550 m n. m. (ZO 21. 4. 2000); Kateřinice, vrch Dubcová, ca 1,5 km ZSZ kostela, 550 m n. m. (MD 4. 7. 1995); Lázy, ve středu obce, 530 m n. m. (ZO 14. 8. 2000); Mikulůvka, U Vrzalů, 0,9 km V kóty 544,5 (Stanišová), 450 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Podolí, V konec obce, 0,4 km JV kóty 480,6 (Skalka), 460 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Pržno, Krbácko, 0,3 km JJV kóty 541,8, 510 m n. m. (ZO 18. 6. 2001); Pržno, U Holáňů, 1 km ZJZ kóty (541,8) Krbácko, 520 m n. m. (JT 19. 8. 1996); Rajnochovice, Jedlová, 0,5 km J kóty 604,6, 510 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Rajnochovice, Jedlová, 0,5 km JJV kóty 604,6 (Hradiště), 515 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Ratiboř, Kobelné, pod lyžařským vlekem, 510 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Ratiboř, U Šťastných, 0,8 km JV kóty 588,4 (Kyčera), 550 m n. m. (ZO 30. 4. 2001); Ratiboř, závěr údolí Kobelný, ca 2,3 km JJZ kostela, 550 m n. m. (MD 4. 6. 1993); Semetín, 1 km JV kóty 677,9, 490 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Velíková, S konec obce, 600 m S kaple, 390 m n. m. (8. 7. 2001). – **82. Javorníky:** Lidečko, 100 m V železn. stanice Lidečko-ves, 475 m n. m. (ZO 12. 5. 2002); Lidečko, 0,5 km V železn. stanice Lidečko-ves, 530 m n. m. (ZO 12. 5. 2002). – **99a. Radhošťské Beskydy:** Hutisko, 0,8 km JV kostela, 470 m n. m. (ZO 31. 7. 2001); Hutisko, 1 km JZ kostela, u zelené a žluté turistické značky, 580 m n. m. (ZO 19. 7. 2000); Hutisko-Solanec, Na Nové, při pravém břehu říčky Soláň, V okraj obce, 460 m n. m. (RJV 22. 7. 1998); Val. Bystřice, Čínov, 700 m n. m. (ZO 21. 9. 2001).

V karpatské oblasti ČR je chrpa modrák častým plevelem na polích, především v obilninách na kyselých hlinitopísčitých půdách. Patří mezi diagnostické druhy svazu *Scleranthion annui*. Vyskytuje se souvisle střední části Bílých Karpat (Otýpková 2002) přes Zlínské, Vizovické a Hostýnské vrchy (Lososová & Otýpková 2001) a končí v západní části Vsetínských vrchů. Rozšířena je zřejmě i dále v podhůří Beskyd (cf. Sedláčková 1986). Její absence na východě území Vsetínských vrchů (a zřejmě i Moravsko-slezských Beskyd) je pozoruhodná. Je zřejmě zapříčiněna, kromě vysoké míry lesnatosti území, také méně příznivými klimatickými podmínkami.

Cerastium glomeratum

21a. Hanácká pahorkatina: Racková, JZ konec obce, 0,5 km J kóty 281,0 (Hrádek), 250 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Loučka, 0,7 km S kostela, u železniční trati, 390 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Rusava, 0,4 km J kostela, 475 m n. m. (ZO 12. 7. 2000). – **79. Zlínské vrchy:** Lukoveček, SZ konec obce, 0,2 km SZ zemědělského družstva, 310 m n. m. (ZO 8. 7. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Horní Jasénka, U Kovářů, 0,9 km SZ kóty 662,7 (Snož), 550 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Hošťálková, Hajnušov, 0,8 km SSZ evang. kostela, 425 m n. m. (ZO 7. 2. 2001); Hošťálková, SV úpatí Fojtovy hory při JV okraji obce, 400 m n. m. (MD 8. 7. 1996); Jarcová, 1,3 km JJZ středu obce, 330 m n. m. (ZO 5. 9. 2000); Oznice, U Míšků, 0,5 km JZ kóty 458,8 (Crhová), 410 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 360 m n. m.

(MD 11. 7. 1996); Ratiboř, v nivě Ratibořky, ca 1,5 km V kostela, 330 m n. m. (MD 2. 6. 1996); Růžďka, 0,5 km JV katol. kostela, 400 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Semetín, při S okraji obce, 340 m n. m. (MD 31. 5. 1996); Val. Polanka, Veřečný, 0,5 km JJV kóty 544,2, 450 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Vsetín, U Zrotalů, 0,3 km JZ kóty 634,6, 620 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Vsetín, Velký Skalník, 150 m Z Valovy skály, 470 m n. m. (ZO 13. 7. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Hošťálková, Končiny, 3 km SSV evang. kostela, 600 m n. m. (MD 10. 7. 1996); Kateřinice, Kamasi, 0,4 km JV kóty 695,4 (Ojičná), 550 m n. m. (ZO 18. 6. 2001); Kateřinice, V svah vrchu Dubcová, při Z okraji obce, 450 m n. m. (MD 2. 7. 1996); Mikulůvka, Dědci, 0,9 km JJV kóty 458,8 (Čarabovská),460 m n. m. (ZO 4. 5. 2001); Rajnochovice, Na Hamrech, 1 km SZ kostela, 400 m n. m. (ZO 13. 7. 2000); Ratiboř, v sedle J svahu vrchu Kyčera, J obce, 550 m n. m. (MD 23. 6. 1994); Semetín, 1,5 km JV kóty 670,4 (Křížový vrch), 410 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Semetín, Volčíkovy paseky, JV úpatí Ratibořského Grúně, 450 m n. m. (MD 23. 6. 1994). – **82. Javorníky:** Dinotice-Svrčín, 0,4 km Z zvonice ve Svrčíně, 520 m n. m. (ZO 23. 8. 2000). – **99a. Radhošťské Beskydy:** Horní Bečva, U Vaníčků, dno vypuštěné přehrady, asi 1,5 km SV vrcholu Soliska, 560 m n. m. (RJV & MV 8. 7. 2000); Hutisko-Solanec, Za Kopcem, 150 m SZ kříže, 580 m n. m. (ZO 31. 7. 2001); Hutisko-Solanec, Za Kopcem, 2 km JZ kostela, u potoka Leští, 540 m n. m. (ZO 19. 7. 2000); Prostřední Bečva, Radimov, u lesa, 625 m n. m. (ZO 13.8. 2001).

Rožec klubkatý byl nalezen především v Hostýnských vrších a v západní části Vsetínských vrchů. Přestože je uváděn jako teplomilný plevel planárního až suprakolinního stupně (Smejkal 1990), zdá se, že ve studovaném území nachází optimum především v obilných polích v suprakolinním až submontánním stupni (např. řada lokalit v nadmořských výškách kolem 600 m). V pahorkatinných oblastech při okrajích Hostýnských vrchů je naopak dosti vzácný.

Chaenarrhinum minus

76a. Moravská brána vlastní: Hlinsko pod Hostýnem, u zemědělského družstva, 300 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Chomýž, 0,4 km Z středu obce, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Kelč, okraje cest ve městě, 340 m n. m. (MD 31. 7. 1999); Skalička, paseka v Nihlovském lese, ca 1 km JZ od obce, 290 m n. m. (MD 1. 8. 2002); Slavkov pod Hostýnem, u hřiště, 0,7 km Z kaple, 340 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Bystřička, v kolejišti 0,5 km SV železniční zastávky, 300 m n. m. (JT 9. 8. 1996); Hrachovec, obnažený břeh Rožnovské Bečvy, asi 1 km VJV železniční stanice, 310 m n. m. (RJV 4. 9. 1998); Huslenky, Losový, 1,5 km SV kostela, 490 m n. m. (ZO 23. 8. 2000); Ratiboř, údolí Kobelný, ca 1,5 km JJZ kostela, 400 m n. m. (MD 6. 9. 1993); Ratiboř, v obci, 350 m n. m. (MD 4. 8. 1994); Růžďka, 1 km SV kóty 651,0, 470 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Val. Bystřice, Leskovec, 550 m n. m. (ZO 18. 7. 2000). – **81. Hostýnské vrchy:** Hošťálková, U Pavlíků, 0,6 km JZ kóty 582,2, 430 m n. m. (ZO 14. 6. 2001); Ratiboř, Pod Vrchem, 460 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Semetín, samota Nivka, Z obce, 520 m n. m. (MD 31. 8. 2001). – **99a. Radhošťské Beskydy:** Horní Bečva, U Vaníčků, dno vypuštěné přehrady, asi 1,5 km SV vrcholu Soliska, 560 m n. m. (RJV & MV 8. 7. 2000).

V Hostýnsko-vsetínských vrších je hledíček menší velmi vzácný, přestože v jiných karpatských územích, např. v Bílých Karpatech (Otýpková 2002) se vyskytuje relativně hojně. To je zřejmě důsledkem kyselejšího podloží a vyššího úhrnu ročních srážek v Hostýnsko-vsetínských vrších. Roste zde především na ruderálních stanovištích (např. podél cest), na výhřevných místech, vzácně v okopaninách. Historicky je uváděn jako hojný plevel polí v nivě Vsetínské Bečvy (Říčan 1936).

Chenopodium glaucum

76a. Moravská brána vlastní: Brusné, 0,6 km SV středu obce, 360 m n. m. (ZO 15. 9. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Hovězí, Potoky, 430 m n. m. (ZO 14. 9. 2001); Kateřinice, údolí Březiny, 0,5 km SV

kostela, 420 m n. m. (MD 3. 7. 1996); Ratiboř, niva Vset. Bečvy, ca 2,5 km V kostela, 330 m n. m. (MD 22. 9. 1995); Ratiboř, v obci, 350 m n. m. (MD 4. 8. 1994); Rožnov pod Radhoštěm, říční náplavy v korytu Rožnovské Bečvy, při Tyršově nábřeží, 370 m n. m. (RJV 19. 8. 1998); Semetín, u lesní školky při S okraji obce, 335 m n. m. (MD 13. 9. 1995). – **82. Javorníky:** Pulčín, v obci, 670 m n. m. (MD 5. 10. 1997); Vel. Karlovice, Jezerné, 520 m n. m. (ZO 27. 9. 2001). – **99a. Radhošťské Beskydy:** Horní Bečva, U Vaníčků, dno vypuštěné přehrady, asi 1,5 km SV vrcholu Soliska, 560 m n. m. (RJV 8. 7. 2000); Horní Bečva, Vašútky, okraj silnice na Bumbálku, 680 m n. m. (RJV VII. 1999).

Merlík sivý je teplomilný plevel, který vyžaduje vlhké půdy, velmi bohaté na dusík a snáší i zasolení (Hejný 1960). Na území Hostýnsko-vsetínských vrchů je velmi vzácným plevelem, který má v území s chudými kyselými půdami a tradičním způsobem hospodaření jen ojedinělý a nepravidelný výskyt. Byl nalezen především v okopaninách, ve společenstvech svazu *Veronico-Euphorbion*, na polích hnojených chlévskou mrvou a také u složišť mrvy na selských dvorech. V posledních letech se merlík sivý šíří i na krajnicích solených silnic (Dostálek et al. 1990), což dokumentuje i lokalita Horní Bečva – Vašútky. Obě lokality z okolí Horní Bečvy jsou zároveň prvními nálezy tohoto druhu v oblasti oreofytika (cf. Dostálek et al. 1990).

Consolida regalis

76a. Moravská brána vlastní: Bílavsko, 200 m SZV kostela, 310 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Kelč, vrch Strážné, ca 1,5 km SZ středu města, 390 m n. m. (MD 31. 7. 1999, 24. 4. 2000); Slavkov pod Hostýnem, S konec obce, 0,4 km S kaple, 390 m n. m. (ZO 22. 4. 2001).

Teplomilný plevel, který má ekologické optimum ve vegetaci svazu *Caucalidion lappulae*. Ve sledovaném území je ostrožka polní velmi vzácná, částečně zřejmě v důsledku intenzivní zemědělské činnosti, ale především díky nevhodným přírodním podmínkám pro rozvoj společenstev svazu *Caucalidion lappulae*. V současnosti byla vzácně zaznamenána pouze v relativně teplejším území na rozhranní fytogeografického okresu Hostýnské vrchy a Moravská brána. Historicky byla více rozšířena v západní části Hostýnských vrchů (Sloboda 1868, Gogela 1903, 1908) a dosahovala až do okolí Vsetína (cf. Říčan 1936).

Erodium cicutarium

76a. Moravská brána vlastní: Bílavsko, 200 m SZV kostela, 310 m n. m. (ZO 19.6. 2001); Bílavsko, nad kostelem, 330 m n. m. (ZO 19.6. 2001). - 80a. Vsetínská kotlina: Hošťálková, Hajnušov, 0,6 km S evang. kostela, 420 m n. m. (ZO 7. 5. 2001); Malá Lhota, 0,5 km J kaple, 630 m n. m. (ZO 17.8. 2000, 7. 4. 2001); Ratiboř, ve střední části údolí Hološín, ca 1,5 km JV kostela, 360 m n. m. (MD 22. 9. 1996); Rožnov pod Radhoštěm, ulice 5. května, 400 m n. m. (RJV 1. 4. 2000); Zašová, 0,5 km SZ kostela, 375 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Lukoveček, V konec obce, 200 m drůbežárny, 310 m n. m. (ZO 9. 7. 2000).

Teplomilný plevel, který má tendence osídlovat spíše ruderální stanoviště. Vyskytuje se nahodile především v obilninách, v klimaticky příznivějších níže položených polohách západní části Hostýnsko-vsetínských vrchů. Jen výjimečně stoupá i do vyšších poloh (Malá Lhota, 630 m n. m.).

Erucastrum gallicum

80a. Vsetínská kotlina: Ratiboř, okraj cesty v obci, 350 m n. m. (MD 7. 7. 1996).

Tento druh byl v oblasti Hostýnsko-vsetínské hornatiny nalezen pouze na jediné lokalitě na ruderálním stanovišti. Jedná se o první nález ve studované oblasti, ale zdejší výskyt byl pouze přechodného charakteru a nelze předpokládat, že je druh stálou součástí květeny území. Jeho výskyt, jak již charakter stanoviště napovídá, byl spíše otázkou náhodného zavlečení. *E. gallicum* je druh v ČR nepůvodní a údajně se v poslední době dále šíří, mimo jiné i na severovýchodní Moravě (Štěpánek 1992).

Euphorbia exigua

76a. Moravská brána vlastní: Hlinsko pod Hostýnem, 0,4 km S železniční stanice, 295 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Chomýž, 0,5 km JZ kóty 334,1, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **78. Bílé Karpaty lesní:** Nedašova Lhota, Zápechovské sedlo, ca 2,3 km SV kaple v obci, 570 m n. m. (MD 1. 8. 1997). – **80a. Vsetínská kotlina:** Hošťálková, při JZ okraji obce, 420 m n. m. (MD 16. 6. 1995); Huslenky, U Škarpů, 0,1 km SV kóty 641,9, 630 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Jablůnka, U Pifků, 550 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Leskovec, při SZ okraji obce, 380 m n. m. (MD 2. 7. 1999); Ratiboř, v obci, 360 m n. m. (MD 31. 7. 1999); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, 1,5 km JZ náměstí, 490 m n. m. (RJV 21. 8. 1997, 22. 7. 1999). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, J svah vrchu Chladná, 2 km SZ kostela, 530 m n. m. (MD 4. 7. 1996); Mikulůvka, JV výběžek vrchu Čarabovská, při Z okraji obce, 430 m n. m. (MD 2. 7. 1998); Pržno, U Holáňů, 1,5 km ZJZ kóty Krbácko (542), 510 m n. m. (JT 12. 9. 1996).

Významný diagnostický druh svazu *Caucalidion lappulae* se v Hostýnsko-vsetínských vrších vyskytuje dosti vzácně na okrajích polí v rozvolněném obilí. Ve studovaném území však není vázán na žádné konkrétní společenstvo uvedeného svazu a jedná se spíše o náhodné výskyty teplomilného druhu. Ačkoliv byl pryšec drobný nalézán převážně v segetálních společenstvech (a to i v poměrně vysokých nadmořských výškách – Huslenky, 630 m) ojedinělé nálezy pochází také z ruderálních stanovišť (Ratiboř), což koresponduje se skutečností, že se druh v posledních letech šíří nejen do vyšších poloh, ale i na druhotná stanoviště (Chrtek & Křísa 1992).

Fumaria officinalis

76a. Moravská brána vlastní: Bílavsko, nad kostelem, 330 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Jankovice, 0,4 km JV kaple, 285 m n. m. (ZO 21. 6. 2001). – **79. Zlínské vrchy:** Hvozdná 0,3 km V kostela, 300 m n. m. (ZO 15. 4. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Horní Jasénka, U Kovářů, 0,9 km SZ kóty 662,7, 550 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Hošťálková, Hajnušov, 0,6 km S evang. kostela, 420 m n. m. (ZO 7. 5. 2001); Huslenky, U Pokorných, 0,3 km S kostela, 390 m n. m. (ZO 2. 5. 2001); Jablůnka, u železničního přejezdu při JZ okraji obce, 325 m n. m. (MD 18. 7. 1996); Pržno, U Holáňů, 0,5 km J kóty 541,8, 400 m n. m. (ZO 4. 5. 2001); Liptál, údolí Rokytenky, 2,2 km SZ kostela, 500 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Ratiboř, 0,5 km S obce, 410 m n. m. (MD 22. 6. 1994); Ratiboř, SV okraj obce, 360 m n. m. (MD 15. 6. 1995); Ratiboř, v obci, 350 m n. m. (MD 29. 8. 1996); Ratiboř, Hološín, 460 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Vsetín, Truhelňáky, 560 m n. m. (ZO 7. 5. 2001); Vsetín, U Janíčků, 0,4 km JV kóty 586,9, 500 m n. m. (ZO 7. 5. 2001); Vsetín, Velký Skalník, 0,8 km JJZ kóty 662,7, 420 m n. m. (ZO 7. 5. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kašava, 0,8 km V kostela, u vleku, 385 m n. m. (ZO 30. 6. 1998); Kašava, 1 km JZ kostela, 350 m n. m. (ZO 30. 6. 1998); Kateřinice, JV výběžek vrchu Chladná, asi 1 km S obce, 510 m n. m. (MD 3. 7. 1996); Lhota, Na Lánici, 480 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Mikulůvka, Čarabovská, 470 m n. m. (ZO 4. 5. 2001); Podolí, 0,2 km JJV kóty 480,6 (Skalka), 440 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Pržno, U Holáňů, 1 km ZJZ kóty 541,8 (Krbácko), 520 m n. m. (JT 19. 8. 1996); Rajnochovice, Na Hamrech, 1 km SZ kostela, 350 m n. m. (ZO 13. 7. 2000); Rajnochovice, Polomsko, 1 km SV kostela, 480 m n. m. (ZO 13. 7. 2000); Semetín, 1 km JV kóty 670,4 (Křížový vrch), 400 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Semetín, 1 km JV kóty 677,9 (Ratibořský Grúň), 490 m n. m. (ZO 11. 7. 2001).

Zemědým lékařský je ve studovaném území poměrně vzácným prvkem, osídlující především okopaniny, řidčeji i obilniny, ale také ruderální stanoviště. Je vázán výhradně na nižší nadmořské výšky v západní až jihozápadní části studovaného území.

Galeopsis angustifolia **C3**

80a. Vsetínská kotlina: Vsetín, železniční stanice, 345 m n. m. (MD 30. 7. 1997).

Konopice úzkolistá byla ve studovaném území nalezena pouze na jediné lokalitě na ruderálním stanovišti. Ačkoli se tento druh vyskytuje i ve společenstvech svazu *Caucalidion lappulae*, není ani historicky z oblasti Hostýnských a Vsetínských vrchů jako polní plevel doložen. Tuto skutečnost dokládá i Říčan (1936), který v komentáři k rozšíření druhu na území dnešního okresu Vsetín, píše: „ … na rumech a při železniční trati".

Galeopsis ladanum

80a. Vsetínská kotlina: Vsetín, Jasenice, J úpatí vrchu Snož, ca 2,3 km VSV zámku ve Vsetíně, 420 m n. m. (MD 30. 6. 2000). – **82. Javorníky:** Halenkov, Valoviska, na haldě, 600 m n. m. (ZO 30. 7. 2001). – **99a. Radhošťské Beskydy:** Benešky, Jezerné, pole pod hřebenem, 800 m n. m. (ZO 23. 7. 1998); Hutisko-Solanec, 2 km JV kostela, 590 m n. m. (ZO 12. 5. 2001).

Konopice ladní je plevel, který je v karpatské části Moravy velmi vzácný. Byla nalezena pouze na několika lokalitách ve vyšších polohách výhradně v oblasti Vsetínských vrchů. Přestože Slavíková (2000) uvádí, že většina lokalit druhu se nachází v nadmořské výšce do 500 m, tři ze čtyř nalezišť ve Vsetínských vrších leží nad touto hranicí a lokalita Benešky, Jezerné dosahuje stejné nadmořské výšky (800 m) jako dosud nejvýše položený známý výskyt v ČR (Krkonoše, Rokytnice n. Jizerou).

Galium spurium

21a. Hanácká pahorkatina: Přílepy, u zemědělského družstva, 0,5 km JJV kaple, 280 m n. m. (ZO 9. 7. 2000); Přílepy, u zemědělského družstva, 0,6 km J kaple, 280 m n. m. (ZO 9. 7. 2000); Žopy u Holešova, 0,5 km SV kaple, 290 m n. m. (ZO 21. 6. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Bílavsko, 0,4 km JZ kostela, 300 m n. m. (ZO 15. 9. 2001); Bílavsko, 200 m SZV kostela, 310 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Bílavsko, nad kostelem, 330 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Brusné, 1 km JJZ kóty 421,6 (Hůrka), 360 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Hlinsko pod Hostýnem, 50 m JZ železniční stanice, 280 m n. m. (ZO 8. 8. 2000); Jankovice, 0,4 km JV kaple, 285 m n. m. (ZO 21. 6. 2001). – **79. Zlínské vrchy:** Lukoveček, Z konec obce, 0,3 km JJV zemědělského družstva, 300 m n. m. (ZO 9. 7. 2000). – **80a. Vsetínská kotlina:** Hošťálková, U Štěpánů, 0,5 km SSV kóty 501,1, 460 m n. m. (ZO 21. 8. 2000); Malá Lhota, 0,5 km J kaple, 630 m n. m. (ZO 17. 8. 2000); Valašská Bystřice, Hlaváčky, 1 km S kóty 630,4 (Polomsko), 470 m n. m. (ZO 18. 7. 2000). – **81. Hostýnské vrchy:** Ratiboř, U Šťastných, 0,8 km SZ kóty 677,9, 520 m n. m. (ZO 14. 7. 2001).

Spíše teplomilný plevel, který se v teplých oblastech jižní Moravy vyskytuje hojně (viz publikované i nepublikované snímky v národní fytocenologické databázi ČR – www.sci.muni.cz/botany/dbase_cz.htm). V Hostýnsko-vsetínských vrších se vyskytuje ojediněle, a to především v teplejších okrajových západních a jihozápadních částech pohoří, odkud jen ojediněle proniká i do centrálních částí.

Geranium pusillum

21a. Hanácká pahorkatina: Přílepy, u zemědělského družstva, 0,6 km J kaple, 280 m n. m. (ZO 9. 7. 2000); Žopy u Holešova, u zemědělského družstva, 0,3 km J kaple, 280 m n. m. (ZO 21. 6. 2001). – **76a. Moravská**

brána vlastní: Bílavsko, 1 km JJV kostela, u křižovatky silnic Slavkov-Brusné, 320 m n. m. (ZO 22. 4. 2001); Bílavsko, 200 m SZV kostela, 310 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Bílavsko, nad kostelem, 330 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Brusné, 0,6 km SV středu obce, 360 m n. m. (ZO 15. 9. 2001); Hlinsko pod Hostýnem, 50 m JZ železniční zastávky, 280 m n. m. (ZO 8. 8. 2000). – **80a. Vsetínská kotlina:** Horní Jasénka, U Kvočků, 0,2 km JZ kóty 651,0, 570 m n. m. (ZO 29. 4. 2001); Hošťálková, SV svah Fojtovy hory, ca 1,7 km VJV evang. kostela, 500 m n. m. (MD 8. 7. 1996); Ratiboř, při J okraji obce, 400 m n. m. (MD 4. 6. 1993); Ratiboř, při SV okraji obce, 360 m n. m. (MD 15. 6. 1995); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 370 m n. m. (MD 18. 10. 1996); Val. Meziříčí, Krhová, 0,5 km SV kaple, 340 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Valašská Bystřice, U Petruželů, u řeky a silnice, 460 m n. m. (ZO 18. 7. 2000); Vsetín, Švagerky, 600 m n. m. (ZO 20. 9. 2001); Zašová, 0,5 km SZ kostela, 375 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, J svah vrchu Chladná, 2 km SZ kostela, 540 m n. m. (MD 8. 6. 1995); Lukoveček, V konec obce, 200 m drůbežárny, 310 m n. m. (ZO 9. 7. 2000); Rajnochovice, Polomsko, 1 km SV kostela, 480 m n. m. (ZO 13. 7. 2000).

Kakost maličký je na území České republiky, zvláště pak v termofytiku, hojný. Na Valašsku však patří ke vzácnějším druhům plevelů, bez výraznější vazby na společenstvo a vyskytuje se také na ruderálních stanovištích.

Kickxia elatine **C2**

76a. Moravská brána vlastní: Slavkov pod Hostýnem, SZ konec obce, 0,5 km SZ kaple, 290 m n. m. (ZO 3. 7. 1999). – **80a. Vsetínská kotlina:** Bystřička, U Bohatců, 0,4 km JZ kóty 526 (Březina), 460 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Huslenky, 0,5 km JV kóty 641,9, na červené značce, 555 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, Losovy, 470 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, U Škarpů, 100 m SV kóty 641,9, 690 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Mikulůvka, U Kuropatů, cca 1,5 km ZJZ středu obce, 420 m n. m. (JT 20. 10. 1996); Ratiboř, J okraj obce, 375 m n. m. (MD 4. 9. 1996); Ratiboř, Z okraj obce, 365 m n. m. (MD 7. 10. 2001); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 370 m n. m. (MD 18. 10. 1996); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, 1,5 km JZ náměstí, 490 m n. m. (RJV 22. 7. 1999); Růžďka, Páleniska, 0,4 km J kóty 526 (Březina), 450 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Semetín, 1 km JV kóty 677,9 (Ratibořský Grúň), 490 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Vsetín, U Fifků, 0,15 km J vysílače, 560 m n. m. (ZO 20. 9. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, JV výběžek vrchu Chladná, asi 1 km S obce, 500 m n. m. (MD 1. 8. 1995); Ratiboř, Kobelné, 480 m n. m. (ZO 14. 7. 2001). – **82. Javorníky:** Huslenky, Bratřejůvka, 1 km J kóty 580,7, 450 m n. m. (ZO 27. 7. 2001).

Teplomilný polní plevel, který je na jižní Moravě vzácný, ale v karpatské oblasti poněkud častější (viz Lososová & Otýpková 2001, Otýpková 2003). Těžiště jeho rozšíření v ČR leží v termofytiku, s výrazným přesahem do mezofytika na východní a severovýchodní Moravě (Slavík 2000). V Hostýnsko-vsetínských vrších byl nalezen v širším okolí Vsetína převážně na výslunných svazích. Vyskytuje se především v obilninách ve společenstvech svazu *Scleranthion annui*, na mírně kyselých půdách, často zamokřených nebo v létě vysýchavých. Stejně jako např. u *Euphorbia exigua* je výskyt *K. elatine* v oblasti spíše náhodný a nezávislý na typu plevelového společenstva. Některé z nových nálezů představují první údaje pro celé fytochoriony (76. Moravská brána, 81. Hostýnské vrchy, cf. Slavík 2000) a další lokality se pohybují na horní hranici známého rozšíření, popř. ji překračují (Huslenky, 690 m n. m.).

Lamium amplexicaule

21a. Hanácká pahorkatina: Racková, JZ konec obce, 0,5 km J kóty 281,0 (Hrádek), 250 m n. m. (ZO 6. 5. 2001); Sazovice, 0,4 km SV kaple, 220 m n. m. (ZO 6. 5. 2001); Lechotice, 0,5 km S kóty 213,7, 230 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Brusné, 0,6 km SV středu obce, 360 m n. m. (ZO

15. 9. 2001); Brusné, 0,7 km J kóty 421,6 (Hůrka), V konec obce, 350 m n. m. (ZO 22. 4. 2001); Hlinsko p. Hostýnem, 300 m JZ železn. stanice, 280 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Chomýž, 0,2 km S středu obce, 300 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Chomýž, 0,5 km JZ kóty 334,1, 305 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Jankovice, 0,3 km J kaple, u železniční trati, 410 m n. m. (ZO 22. 4. 2001); Jankovice, 0,4 km JV kaple, 285 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Loučka, 0,4 km JZ kostela, 410 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Němetice, v nivě Bečvy u silnice k Hustopečím, ca 2 km S středu obce, 262 m n. m. (MD 24. 4. 2000); Slavkov pod Hostýnem, 0,4 km JJV kaple, 380 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Slavkov pod Hostýnem, 0,4 km SZ kóty 421,6, 360 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). - 79. Zlínské vrchy: Březová, S konec obce, 0,4 km S středu obce, 305 m n. m. (ZO 15. 4. 2001); Jasenná, 0,4 km SV dolního kostela, 370 m n. m. (ZO 8. 5. 2001); Jasenná, 0,6 km SSV dolního kostela, 380 m n. m. (ZO 8. 5. 2001); Racková, 0,4 km S kóty 273,2, 245 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Huslenky, U Škarpů, 0,1 km SV kóty 641,9, 630 m n. m. (ZO 27. 7. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, U Krajčů, 0,4 km JZ kóty 607,8 (Chladná), 555 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Lázy, ca 300 m SSV středu obce, 560 m n. m. (JT 3. 5. 1998); Mikulůvka, U Vrzalů, 0,6 km SSV autobusové točny, 440 m n. m. (ZO 4. 5. 2001); Pržno, U Holáňů, pole za hospodou, 0,5 km JZ kóty 541,8, 500 m n. m. (ZO 4. 5. 2001).

Těžiště rozšíření hluchavky objímavé v ČR leží v nížinách a pahorkatinách, kde je také velmi hojná. V podhorských a horských oblastech je již výrazně řidší (cf. Dvořáková 2000). Tomu odpovídá i rozšíření ve studovaném území, kde je vázána především na periferní oblasti Hostýnských vrchů a Moravskou bránu. Jen ojediněle se vyskytuje také ve vyšších polohách v centrálních částech pohoří.

Lithospermum arvense

80a. Vsetínská kotlina: Ratiboř, J okraj obce, 400 m n. m. (MD 6. 9. 1993).

Kamejka rolní byla v oblasti Hostýnsko-vsetínské hornatiny nalezena pouze na jediné lokalitě na ruderálním stanovišti (trhlina ve svahu nad místní komunikací). Tento ojedinělý výskyt byl nepochybně pouze přechodného charakteru, i když v minulosti kamejka patřila k rozšířeným plevelům zdejší flóry (Gogela 1926, Říčan 1936). Zdá se, že faktorem, který rozhoduje o jeho prezenci, resp. absenci v centrálních částech moravských Karpat jsou, spíše než nepříznivé klimatické či půdní poměry, dlouhodobé změny v zemědělském hospodaření.

Malva neglecta

21a. Hanácká pahorkatina: Přílepy, 0,5 km JJV kaple, u zemědělského družstva, 280 m n. m. (ZO 9. 7. 2000). – **76a. Moravská brána vlastní:** Slavkov pod Hostýnem, 0,4 km SZ kostela, 330 m n. m. (ZO 15. 9. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Ratiboř, v intravilánu obce, při silnici, 340 m n. m. (ZO 17. 6. 2001). – **82. Javorníky:** Halenkov, Hluboké, 1 km S kostela, 450 m n. m. (ZO 22. 8. 2000).

Sléz přehlížený má v polních kulturách na Valašsku dosti ojedinělý výskyt. Převážně byl nalezen na okraji drobných polí, ve společenstvech svazu *Veronico-Euphorbion*. Vyhledává stanoviště bohatá dusíkatými látkami a občas se vyskytuje také na selských dvorech v obcích. V území není všeobecně pokládán za škodlivý plevel, ale naopak je velmi ceněn jako léčivá rostlina („páteřčí“).

Matricaria chamomilla

21a. Hanácká pahorkatina: Žopy u Holešova, u zemědělského družstva, 0,3 km J kaple, 280 m n. m. (ZO 21. 6. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Bílavsko, 0,5 km Z kostela, 300 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Bí-

lavsko, 250 m V kostela, 315 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Bílavsko, nad kostelem, 330 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Hlinsko pod Hostýnem, 300 m JZ železniční stanice, 280 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Chomýž, 0,2 km S středu obce, 300 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Chomýž, 0,3 km S středu obce, 300 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Chomýž, 0,4 km Z středu obce, 305 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Jankovice, 0,4 km JV kaple, 285 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Jankovice, 0,5 km V kaple, 290 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Kunovice, 0,4 km J kaple, 385 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Loučka, 0,7 km S kostela , u železniční trati, 390 m n. m. (ZO 7. 7. 2001). Slavkov pod Hostýnem, 0,5 km JZ kaple, 370 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **79. Zlínské vrchy:** Zlín, Zbožensko, 0,8 km SSZ kóty 316,2 (Sýkory), 290 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Ratiboř, 0,5 km S obce, 410 m n. m. (MD 22. 6. 1994); Ratiboř, při J okraji obce, 400 m n. m. (MD 4. 6. 1993); Růžďka, 0,4 km SSV katol. kostela, 460 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Růžďka, 0,5 km JV katol. kostela, 400 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Růžďka, Páleniska, 0,4 km J kóty 526 (Březina), 450 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Valašské Meziříčí, Krhová, 0,4 km J kaple, 310 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Zašová, 0,5 km SZ kostela, 375 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **80b. Veřovické vrchy:** Zašová, Pod Vlčím, 0,5 km SV kóty 393,2, 370 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **81: Hostýnské vrchy:** Lukoveček, JV konec obce, u kříže u silnice, 310 m n. m. (ZO 8. 7. 2001); Lukoveček, SZ konec obce, 0,2 km SZ zemědělského družstva, 310 m n. m. (ZO 8. 7. 2001); Lukoveček, Z konec obce, 0,3 km JJV zemědělského družstva, 300 m n. m. (ZO 9. 7. 2000); Podhradní Lhota, 0,4 km J kóty 408,7 (Vrcha), 395 m n. m. (ZO 13. 7. 2000). – **82. Javorníky:** Lidečko, 0,3 km JZ kostela, 500 m n. m. (ZO 25. 5. 2002). – **99a. Radhošťské Beskydy:** Valašská Bystřice, Kyčery, 400 m SV kóty 665,4, 660 m n. m. (ZO 19.7. 2000).

Heřmánek pravý je pokládán za diagnostický druh asociace *Aphano-Matricarietum*, ale stejně jako samotná asociace tak i tento druh má v moravských Karpatech nepravidelný výskyt. Doposud byl zaznamenán v severovýchodní části Bílých Karpat (Otýpková 2003), ve Zlínských vrších a na západním okraji Hostýnských vrchů. Do nitra moravských Karpat vůbec nezasahuje a ojedinělé výskyty v okolí Vsetína a Valašského Meziříčí jsou spíše pozůstatkem pěstování druhu jako léčivky.

Neslia paniculata

76a. Moravská brána vlastní: Jankovice, 0,4 km JV kaple, 285 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Slavkov pod Hostýnem, 0,4 km S kaple, 380 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **79. Zlínské vrchy:** Lidečko, 0,4 km JZ kostela, 510 m n. m. (ZO 25. 5. 2002). – **80a. Vsetínská kotlina:** Horní Jasénka, U Kovářů, 0,9 km SZ kóty 662,7, na modré turistické značce, 550 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Hovězí, Hajduch, 3,7 km S kostela, pole u žluté turistické značky, 330 m n. m. (ZO 23. 8. 2000); Huslenky, 0,2 km SV železniční zastávky Huslenky zast., 400 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, U Škarpů, 100 m SV kóty 641,9, 360 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Vsetín, U Zrotalů, 0,3 km JZ kóty 634,6, 620 m n. m. (ZO 13. 7. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Lhota, Na Lánici, 480 m n. m. (ZO 13. 7. 2001); Mikulůvka, Ve Vlčí, 3 km ZJZ středu obce, 400 m n. m. (JT 14. 6. 1996).

Tento teplomilný plevel se v Hostýnsko-vsetínských vrších vyskytuje ojediněle a velmi vzácně. Přestože řepinku latnatou např. Sloboda (1868) či Říčan (1936) uvádějí jako hojný polní plevel, nebyla v uplynulých desetiletích ve studovaném území vůbec pozorována. Těžiště jejího rozšíření na Moravě leží především ve společenstvech svazu *Caucalidion lappulae* a ve vyšších polohách vstupuje i do společenstev svazu *Scleranthion annui* (cf. Lososová & Otýpková 2001). V Hostýnsko-vsetínských vrších se náhodně vyskytuje na jižních svazích především ve společenstvech svazu *Veronico-Euphorbion*.

Odontites verna C2

76a. Moravská brána vlastní: Chomýž, 0,5 km JZ kóty 334,1, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Oznice, U Míšků, 0,5 km JZ kóty 458,8 (Crhová), 410 m n. m. (ZO 10. 7. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Ratiboř, U Šťastných, 0,8 km SZ kóty 677,9, 520 m n. m. (ZO 14. 7. 2001).

Nenápadný, dříve zřejmě často přehlížený teplomilný plevel, který osídluje především drobná políčka s obilnými kulturami, ve společenstvech svazu *Scleranthion annui*. Nález na lokalitě Oznice je prvním dokladem z fytochorionu 80a. Vsetínská kotlina (cf. Kubát 2000). Ve fytochorionu 81. Hostýnské vrchy (v jižní části v okolí obcí Kašava a Trnava) byl nalezen poprvé teprve v nedávné době (Lososová & Otýpková 2001).

Ranunculus arvensis **C3**

76a. Moravská brána vlastní: Chomýž, 0,5 km JZ kóty 334,1, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Loučka, 0,4 km Z kostela, 395 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Loučka, 0,5 km JZ kostela, 410 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Loučka, 100 m JZ silnice č. 18, 395 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Slavkov pod Hostýnem, u hřiště, 0,7 km Z kaple, 340 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **78. Bílé Karpaty lesní:** Nedašova Lhota, Zápechovské sedlo, ca 2,3 km SV kaple v obci, 570 m n. m. (MD 1. 8. 1997). – **79. Zlínské vrchy:** Lidečko, 0,2 km JZ kostela, 525 m n. m. (ZO 25. 5. 2002); Lidečko, Račné, 0,5 km JJV vrchu Krajčice, 525 m n. m. (ZO 19. 5. 2002); Raková, 0,4 km SZ středu obce, 360 m n. m. (ZO 1. 5. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Bystřička, U Bohatců, 0,4 km JZ kóty 526 (Březina), 460 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Hošťálková, 0,5 km S kostela, 460 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hošťálková, Hajnušov, 0,7 km SSZ evang. kostela, 400 m n. m. (ZO 7. 5. 2001); Hošťálková, při JZ okraji obce, 420 m n. m. (MD 16. 6. 1995); Hovězí, údolí Hořansko, u autobusové točny, 2 km JJZ obce, 430 m n. m. (MD 22. 5. 2000); Huslenky, 0,5 km JV kóty 641, 9, 555 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, Losovy, 450 m n. m. (ZO 2. 5. 2001); Huslenky, U Šopů, 0,5 km JV kóty 701,4, 580 m n. m. (ZO 2. 5. 2001); Jablůnka, 0,7 km SV kostela, 370 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Jablůnka, Růžděcký Vesník, 510 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Jablůnka, U Košutů, 500 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Janová, Hořansko, 0,4 km S středu obce, 410 m n. m. (ZO 17. 4. 2000); Leskovec, při SZ okraji obce, 380 m n. m. (MD 2. 7. 1999); Mikulůvka, U Kuropatů, 1,5 km ZJZ středu obce, 420 m n. m. (JT 24. 5. 1998); Oznice, 0,5 km SZ kóty 458,8 (Crhová), 420 m n. m. (ZO 20. 4. 2001); Prlov, V konec obce, 480 m n. m. (ZO 30. 4. 1998); Ratiboř, Na Hranici, 0,8 km SSZ kostela, 370 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Ratiboř, J okraj obce, 400 m n. m. (MD 4. 7. 1994); Ratiboř, SV okraj obce, 360 m n. m. (MD 15. 6. 1995); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 360 m n. m. (MD 11. 7. 1996); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, 1,5 km JZ náměstí 490 m n. m. (RJV 21. 8. 1997, 22. 7. 1999); Růžďka, 0,4 km SSV katol. kostela, 460 m n. m. (ZO 11. 7. 2001); Růžďka, Páleniska, 0,4 km J kóty 526 (Březina), 450 m n. m. (ZO 12. 7. 2001); Seninka, SZ konec obce, 0,7 km J kóty 630,8, 450 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Val. Polanka, 0,3 km SSZ kostela, 400 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Vsetín, Jasenice, J část údolí Velký Skalník, ca 2,2 km VSV zámku ve Vsetíně, 410 m n. m. (MD 26. 6. 2000); Vsetín, Truhelňáky, 560 m n. m. (ZO 7. 5. 2001); Vsetín, Velký Skalník, 0,8 km JJZ kóty 502,7, 420 m n. m. (ZO 7. 5. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, J svah vrchu Chladná, 2 km SZ kostela, 530 m n. m. (MD 8. 6. 1995, 15. 6. 1996); Pržno, U Holáňů, 1 km ZJZ kóty Krbácko (542), 520 m n. m. (JT 4. 8. 1996). – **82. Javorníky:** Halenkov, Lušová, 100 m J kříže, 450 m n. m. (ZO 18. 5. 2001); Lidečko, Vršky, 200 m V železn. stanice Lidečko-ves, 500 m n. m. (ZO 12. 5. 2002); Zděchov, na říčních náplavech u řeky, 520 m n. m. (ZO 24. 4. 1998).

Rozšíření tohoto teplomilného plevele je koncentrováno do karpatské části Moravy (viz Lososová & Otýpková 2001, Otýpková 2003). V Hostýnsko-vsetínských vrších se pryskyřník rolní nachází často především v širším okolí Vsetína a to v obilninách, ve společenstvech svazu *Scleranthion annui*. Ačkoli byly většinou nalézány nepočetné populace, místy vytvářel i bohaté porosty. Pozoruhodné je, že přestože lze pryskyřník rolní na území Hostýnských vrchů pokládat za poměrně častý druh, není jeho výskyt v tomto fytochorionu, podobně jako ve fytogeografickém okrese Moravská brána, uváděn v Květeně ČR (Křísa 1988).

Rhinanthus alectorolophus **C3**

79. Zlínské vrchy: Lidečko, 100 m V železn. stanice Lidečko-ves, 475 m n. m. (ZO 12. 5. 2002). – **80a. Vsetínská kotlina:** Kateřinice, údolí Březiny, ca 0,8 km SV kostela, 420 m n. m. (MD 3. 7. 1996); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 360 m n. m. (MD 11. 7. 1996); Val. Polanka, 0,3 km SSZ kostela, 400 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Vsetín, 0,3 km S kóty 662,7 (Snož), 600 m n. m. (ZO 7. 5. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kašava, podél silnice k obci Držková, ca 1 km S kostela, 350 m n. m. (MD 30. 6. 1995); Oznice, 0,6 km SV kóty Čarabovská, 510 m n. m. (ZO 10. 7. 2001); Podolí, V konec obce, 0,4 km JV kóty 480,6 (Skalka), 460 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Trnava, údolí Trnávky, 430 m n. m. (ZO 1. 7. 1998). – **82. Javorníky:** Halenkov, Lušová, 0,5 km SZ železniční zastávky N. Hrozenkov, zast., 590 m n. m. (ZO 18. 5. 2001).

Přestože se kokrhel luštinec v minulosti vyskytoval na většině území ČR jako hojný plevel, je dnes jako plevel nalézán jen velmi zřídka a osídluje spíše různé typy poloruderálních narušovaných stanovišť, jako jsou meze, okraje cest apod. (Chán 1999, Skála & Štech 2000). Takto se chová i v námi studovaném území, ačkoliv Říčan (1936) tento druh označuje jako hojný polní plevel. Nám se podařilo nalézt bohatou populaci v polní kultuře jen výjimečně (lok. Kašava). Také v porovnání s Bílými Karpaty se *R. alectorolophus* v Hostýnsko-vsetínských vrších vyskytuje dosti vzácně a zdá se, že je velmi citlivý na zemědělské zásahy v průběhu vegetační sezóny.

Setaria glauca

21a. Hanácká pahorkatina: Žopy u Holešova, V okraj obce, 280 m n. m. (ZO 18. 6. 1997). – **76a. Moravská brána vlastní:** Brusné, 0,6 km SV středu obce, 360 m n. m. (ZO 15. 9. 2001); Hlinsko pod Hostýnem, 50 m JZ železniční zastávky, 280 m n. m. (ZO 8. 8. 2000). – **80a. Vsetínská kotlina:** Ratiboř, niva Vset. Bečvy, ca 2,5 km V kostela, 330 m n. m. (MD 14. 8. 1996); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, při cestě na vrcholu kopce, 1,5 km JZ náměstí, 490 m n. m. (RJV 22. 7. 1999); Rožnov pod Radhoštěm, říční náplavy v korytu Rožnovské Bečvy, při Tyršově nábřeží, 370 m n. m. (RJV 19. 8. 1998); Rožnov pod Radhoštěm, U Pily, 1,5 km SSZ vrcholu Vysoká, 400 m n. m. (RJV 25. 9. 1998). – **80b. Veřovické vrchy:** Zubří, Doričáčky, 520 m n. m. (ZO 18. 7. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Semetín, Volčíkovy paseky, JV úpatí Ratibořského Grúně, 490 m n. m. (MD 19. 9. 2001). – **82. Javorníky:** Huslenky, Bratřejůvka, 1 km J kóty 580,7, 450 m n. m. (ZO 27. 7. 2001).

Ve studovaném území patří bér sivý ke vzácnějším, spíše teplomilným druhům. Osídluje různé typy polních kultur (především kukuřičná pole), ale má také zřetelné tendence osídlovat i ruderální stanoviště. Váže se zejména na nižší polohy v periferních oblastech a jen ojediněle zasahuje i do vnitřních částí pohoří.

Setaria viridis

80a. Vsetínská kotlina: Huslenky, 0,2 km SV železniční zastávky Huslenky zast., 400 m n. m. (ZO 27. 7. 2001). – **80b. Veřovické vrchy:** Zubří, Doričáčky, 520 m n. m. (ZO 18. 7. 2001).

Stejně jako předchozí druh, patří bér zelený k vzácným druhům ve studovaném území. Na jižní Moravě se nachází především ve společenstvech svazu *Caucalidion lappulae* v obilninách a v okopaninách ve společenstvu *Setario-Veronicetum politae*. Na Valašsku jsme zaznamenali ojedinělé lokality v centrální části pohoří, kde se bér vyskytoval na okraji obilných polí ve společenstvech svazu *Scleranthion annui*.

Sherardia arvensis

21a. Hanácká pahorkatina: Racková, JZ konec obce, 0,5 km J kóty 281,0 (Hrádek), 250 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Brusné, 1 km JJZ kóty 421,6 (Hůrka), 360 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Hlinsko pod Hostýnem, 0,4 km S železniční stanice, 295 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Chomýž, 0,4 km Z středu obce, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Chomýž, 0,5 km JZ kóty 334,1, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Lhotka n. Bečvou, 200 m SV železniční zastávky, 280 m n. m. (JT 28. 9. 1996); Slavkov pod Hostýnem, 0,4 km SZ kostela, 330 m n. m. (ZO 15. 9. 2001); Slavkov pod Hostýnem, SZ konec obce, 0,5 km SZ kaple, 290 m n. m. (ZO 3. 7. 1999). – **79. Zlínské vrchy:** Racková, 0,4 km S kóty 273,2, 245 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Leskovec, SZ okraj obce, 380 m n. m. (MD 2. 7. 1999); Mikulůvka, U Kuropatů, 1,5 km JZZ středu obce, 420 m n. m. (JT 27. 10. 1996); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 360 m n. m. (MD 11. 7. 1996); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, 1,5 km JZ náměstí 490 m n. m. (RJV 21. 8. 1997, 22. 7. 1999); Seninka, SZ konec obce, 0,8 km J kóty 630,8, 450 m n. m. (ZO 19. 5. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Lukoveček, JV konec obce, u kříže u silnice, 310 m n. m. (ZO 8. 7. 2001). – **82. Javorníky:** Huslenky, 0,4 km JV kóty 733,9 (Ochmelov), na modré turistické značce, 680 m n. m. (ZO 27. 7. 2001).

Ve zkoumané oblasti se bračka rolní vyskytuje především na jihozápadním okraji Hostýnských vrchů, kde zřejmě vyznívá její souvislý výskyt v moravských Karpatech, zahrnující území Bílých Karpat přes Chřiby a Zlínské vrchy. Ve Vsetínských vrších jsme bračku zaznamenali jen ojediněle (Huslenky, Rožnov p. Radhoštěm). Nejčastěji roste na okraji obilných polích, ve společenstvu *Euphorbio-Melandrietum*.

Silene noctiflora

21a. Hanácká pahorkatina: Přílepy, u zemědělského družstva, 0,5 km JJV kaple, 280 m n. m. (ZO 9. 7. 2000); Žopy u Holešova, u zemědělského družstva, 0,3 km J kaple, 280 m n. m. (ZO 21. 6. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Bílavsko, 1 km JJV kostela, u křižovatky silnic Slavkov-Brusné, 320 m n. m. (ZO 22. 4. 2001); Bílavsko, 200 m SZV kostela, 310 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Bílavsko, 250 m ZV kostela, 315 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Bílavsko, nad kostelem, 330 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Brusné, 0,7 km J kóty 421,6 (Hůrka), V konec obce, 350 m n. m. (ZO 22. 4. 2001); Brusné, 1 km JJZ kóty 421,6 (Hůrka), 360 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Hlinsko pod Hostýnem, 0,4 km S železniční stanice, 295 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Chomýž, 0,4 km Z středu obce, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Chomýž, 0,5 km JZ kóty 334,1, 350 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Jankovice, 0,4 km JV kaple, 285 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Jankovice, 0,5 km V kaple, 290 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Kelč, vrch Strážné, ca 1,5 km SZ středu města, 390 m n. m. (MD 31. 7. 1999, 24. 4. 2000); Kunovice, 0,4 km J kaple, 385 m n. m. (ZO 7. 7. 2001); Loučka, u trati, 0,9 km SSZ kostela, 100 m SV železniční mostu, 390 m n. m. (ZO 14. 8. 2000); Podhradní Lhota, 0,4 km J kóty 480,7 (Vrcha), 395 m n. m. (ZO 13. 7. 2000); Slavkov pod Hostýnem, 0,4 km S kaple, 380 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Slavkov pod Hostýnem, u hřiště, 0,7 km Z kaple, 340 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Slavkov pod Hostýnem, 0,4 km SZ kaple, 330 m n. m. (ZO 22. 4. 2001, 15. 9. 2001); Slavkov pod Hostýnem, 0,5 km SZ kaple, 290 m n. m. (ZO 3. 7. 1999); Štramberk, při SZ okraji města, 300 m n. m. (MD 7. 7. 1999). – **80a. Vsetínská kotlina:** Bystřička, Pohořelisko, 1 km JV kóty 534,9 (Poskla), 350 m n. m. (ZO 28. 4. 2001); Rožnov pod Radhoštěm, Hážovice, 2 km JVV středu města, 480 m n. m. (RJV & MV 10. 8. 2001); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, 1,5 km JZ náměstí, 490 m n. m. (RJV 21. 8. 1997). – **81. Hostýnské vrchy:** Lukoveček, V konec obce, 200 m drůbežárny, 310 m n. m. (ZO 9. 7. 2000).

Podobně jako *Sherardia arvensis* byla i *Silene noctiflora* zaznamenána především na okrajích Hostýnských vrchů ve společenstvu *Euphorbio-Melandrietum*. Přestože existují historické údaje o výskytu při jihozápadním okraji Vsetínských vrchů (Říčan 1936), v širším okolí Vsetína jsme druh v současné době nepotvrdili. Ojedinělé lokality v okolí Rožnova pod Radhoštěm zřejmě souvisí s hojnějším výskytem v Moravské bráně v okolí

Valašského Meziříčí a Nového Jičína. Vyžaduje vápnité půdy, v létě vysýchavé, a přežívá, i když v méně početných populacích, na polích s intenzivnějším hospodařením.

Stachys annua **C2**

76a. Moravská brána vlastní: Chomýž, 0,2 km S středu obce, 300 m n. m. (ZO 19. 6. 2001).

Vzácný teplomilný plevel, který byl nalezen pouze na jediné lokalitě u obce Chomýž na hranici fytogeografických okresů Hostýnské vrchy a Moravská brána. Přírodní podmínky studovaného území jsou již na okraji jeho ekologických nároků, což se zřejmě značnou měrou odráží ve zvýšené citlivosti k intenzívní zemědělské činnosti a v omezeném rozšíření v těchto podhorských oblastech (srovnej výskyt v Bílých Karpatech, Otýpková 2003). Kromě relativně teplejší oblasti fytogeografického okresu Moravská brána ani v minulosti nepatřil k pravidelným zástupcům zdejší květeny (cf. Sloboda 1868, Gogela 1926, Říčan 1936, Chrtek jun. 2000).

Thlaspi perfoliatum

21a. Hanácká pahorkatina: Racková, JZ konec obce, 0,5 km J kóty 281,0 (Hrádek), 250 m n. m. (ZO 6. 5. 2001). – **79. Zlínské vrchy:** Kelníky, stráň nad silnicí, 0,5 km JV kaple, 300 m n. m. (ZO 13. 4. 2001). – **80a. Vsetínská kotlina:** Huslenky, U Pokorných, u řeky na stráni, 390 m n. m. (ZO 2. 5. 2001).

V teplých oblastech jižní Moravy se jedná o běžně rozšířený druh v obilninách, vinohradech, na úhorech či v okolí cest. Ve studované oblasti je velmi vzácný a spíše než polní kultury osídluje ruderální stanoviště. Pozoruhodný je výskyt na lokalitě Huslenky, neboť penízek prorostlý dosud nebyl z fytogeografického okresu 80. Střední Pobečví znám (cf. Dvořáková 1992).

Valerianella dentata

80a. Vsetínská kotlina: Hošťálková, 0,5 km S kostela, 460 m n. m. (ZO 2. 7. 2001); Hovězí, 0,85 km SV kostela, 390 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, 0,2 km SV železniční zastávky Huslenky zast., 400 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, U Škarpů, 100 m SV kóty 641,9, 630 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Jarcová, 200 m JV budovy vodárny, 300 m n. m. (JT 4. 7. 1997); Leskovec, při SZ okraji obce, 380 m n. m. (MD 2. 7. 1999); Ratiboř, u hřbitova při S okraji obce, 360 m n. m. (MD 11. 7. 1996); Ratiboř, v nivě Ratibořky, ca 1,5 km V kostela, 330 m n. m. (MD 2. 6. 1996); Rožnov pod Radhoštěm, Křižnice, 1,5 km JZ náměstí, 490 m n. m. (RJV 22. 7. 1999); Seninka, SZ konec obce, 0,8 km J kóty 630,8, 450 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Val. Polanka, Veřečný, 0,5 km JJV kóty 544,2, 450 m n. m. (ZO 19. 5. 2001); Zašová, Pod Hájem, 200 m J kóty 360,7, 360 m n. m. (ZO 30. 6. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, J svah vrchu Chladná, 2 km SZ kostela, 530 m n. m. (MD 15. 6. 1996, 4. 7. 1996); Pržno, U Holáňů, 1 km ZJZ kóty Krbácko, 520 m n. m. (JT 6. 8. 1996); Ratiboř, Kobelné, 480 m n. m. (ZO 14. 7. 2001); Semetín, 1 km JV kóty 677,9, 490 m n. m. (ZO 11. 7. 2001). – **82. Javorníky:** Huslenky, 0,4 km JV kóty 733, 9, 680 m n. m. (ZO 27. 7. 2001); Huslenky, Bratřejůvka, 1 km J kóty 580,7, 450 m n. m. (ZO 27. 7. 2001).

Kozlíček zubatý je teplomilný plevel, který se vyskytuje především v obilninách na výslunných svazích. V Hostýnsko-vsetínských vrších se vyskytuje poměrně zřídka, převážně ve středních polohách, ve společenstvech svazu *Scleranthion annui*. Pozoruhodné je, že v teplejších okrajových částech pohoří chybí a naopak místy vystupuje i do relativně vysokých nadmořských výšek (Huslenky, 680 m).

Veronica polita
21a. Hanácká pahorkatina: Lechotice, 0,5 km S kóty 213,7, 230 m n. m. (ZO 6. 5. 2001); Racková, JZ konec obce, 0,5 km J kóty 281,0 (Hrádek), 250 m n. m. (ZO 6. 5. 2001); Sazovice, 0,4 km SV kaple, 220 m n. m. (ZO 6. 5. 2001); Žeranovice, 0,4 km SZ kostela, u zemědělského družstva, 240 m n. m. (ZO 15. 4. 2001); Žeranovice, 0,7 km SZ kostela, 240 m n. m. (ZO 15. 4. 2001). – **76a. Moravská brána vlastní:** Bílavsko, 0,4 km JZ kostela, 300 m n. m. (ZO 15. 9. 2001); Bílavsko, 200 m SZV kostela, 310 m n. m. (ZO 19. 6. 2001); Jankovice, 0,4 km JV kaple, 285 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Jankovice, 0,5 km V kaple, 290 m n. m. (ZO 21. 6. 2001); Kelč, vrch Strážné, ca 1,5 km SZ středu města, 390 m n. m. (MD 31. 7. 1999, 24. 4. 2000); Loučka, 0,4 km JZ kostela, 410 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Němetice, v nivě Bečvy u silnice k Hustopečím, ca 2 km S středu obce, 262 m n. m. (MD 24. 4. 2000); Slavkov pod Hostýnem, u hřiště, 0,7 km Z kaple, 340 m n. m. (ZO 19. 6. 2001). – **79. Zlínské vrchy:** Lukoveček, Z konec obce, 0,3 km JJV zemědělského družstva, 300 m n. m. (ZO 9. 7. 2000). – **80a. Vsetínská kotlina:** Hovězí, Potoky, 0,7 km SZ kóty 517,6, 490 m n. m. (ZO 2. 5. 2001). – **81. Hostýnské vrchy:** Podolí, 0,2 km JJV kóty 480,6 (Skalka), 440 m n. m. (ZO 27. 4. 2001); Podolí, V konec obce, 0,4 km JV kóty 480,6 (Skalka), 460 m n. m. (ZO 7. 7. 2001).

Rozrazil lesklý patří mezi běžné druhy teplých oblastí ČR. V chladném a vlhkém podnebí Hostýnsko-vsetínských vrchů je ale velmi vzácný a vyskytuje se pouze při západním a jihozápadním okraji pohoří a hojněji pak dále v Moravské bráně. Pouze ojedinělý a výrazně izolovaný výskyt byl zaznamenán v centru Vsetínských vrchů u obce Hovězí. Podobný typ rozšíření, s těžištěm na okrajích Hostýnských vrchů a ojedinělými, izolovanými lokalitami v údolí Vsetínské Bečvy, mají také *Thlaspi perfoliatum*, *Sherardia arvensis* a *Lamium amplexicaule*. Uvedené druhy se v území chovají jako teplomilné prvky a charakter jejich rozšíření odpovídá teorii o pronikání teplomilných druhů do nitra moravských Karpat přes hřbety Hostýnských a Zlínských vrchů (Pospíšil 1962).

***Vicia glabrescens* (Koch) Heimerl**
80a. Vsetínská kotlina: Mikulůvka, pastvina ca 400 m nad kravínem, 380 m n. m. (JT 2. 7. 1998); Ratiboř, střední část údolí Kobelné, ca 1,3 km JJZ kostela, 450 m n. m. (MD 4. 6. 1993). – **81. Hostýnské vrchy:** Kateřinice, J svahy vrchu Chladná, 2 km SZ kostela, 520 m n. m. (MD 15. 6. 1996).

Vikev olysalá byla nalezena jen ojediněle v obilných polích v oblasti Hostýnských vrchů. Dříve byla často taxonomicky zahrnována do druhu *Vicia villosa* a nezřídka byla zcela přehlížena (cf. Chrtková 1995).

Závěr

Pro plevelovou květenu Hostýnsko-vsetínských vrchů je typický jen okrajový výskyt mnoha druhů, zejména teplomilných, jako např. *Thlaspi perfoliatum*, *Veronica polita*, *Erodium cicutarium*, *Setaria glauca*, *Neslia paniculata*, *Geranium pusillum*, *Sherardia arvensis*, *Lamium amplexicaule* aj., které jsou naopak v teplejších oblastech naší republiky běžně rozšířené. Vyskytují se především na periferní oblasti Hostýnských vrchů a do centrálních částí pohoří buď nezasahují nebo zasahují jen ojediněle. Také další druhy jako *Anchusa arvensis*, *Chenopodium glaucum*, *Consolida regalis*, *Erucastrum gallicum*, *Galeopsis ladanum*, *Lithospermum arvense*, *Malva neglecta*, *Setaria viridis* a *Vicia glabrescens* se zde vyskytují jen vzácně. Především v okolí Vsetína bylo zaznamenáno ně-

kolik vzácnějších teplomilných druhů, např. *Euphorbia exigua*, *Neslia paniculata* a *Kickxia elatine*, které však nejsou vázány na žádné teplomilné plevelové společenstvo. Ojediněle byly nalezeny i velmi vzácné a ohrožené druhy jako *Bromus arvensis*, *Odontites verna* a *Stachys annua*. Nehojně se zde vyskytují také *Camelina microcarpa*, *Rhinanthus alectorolophus* a *Galeopsis angustifolia*, která patří již k taxonům méně ohroženým. Naopak některé další druhy, pokládané za vzácné, jsou zde nápadně hojnější než na ostatním území Moravy, mezi nimi pak především *Ranunculus arvensis* a *Aphanes arvensis*. *Centaurea cyanus* je zejména v oblasti Hostýnských vrchů velmi hojná, ale do vyšších poloh Vsetínských vrchů již nezasahuje.

Poděkování

Za poskytnutí vlastních floristických údajů děkujeme Janě Tkačíkové, Radimovi a Martině Vašutovým. Za laskavé pročtení textu a podnětné připomínky a náměty děkujeme Bohumilu Trávníčkovi a Radimovi Vašutovi. Tato práce vznikla v rámci grantového projektu FRVŠ 612/2001.

Literatura

Čeřovský J., Feráková V., Holub J. & Procházka F. (1999): Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR. Vol. 5. Vyšší rostliny. – Príroda, Bratislava.

Dostálek J., Hejný S., Husák Š., Schwarzová T. & Dvořák F. (1990): Chenopodium L. – merlík. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky, 2: 223–265, Academia, Praha.

Dvořáková M. (1992): Thlaspi L. – penízek. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky, 3: 171–179, Academia, Praha.

Dvořáková M. (2000): Lamium L. – hluchavka. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 6: 596–603, Academia, Praha.

Ehrendorfer F. [ed.] (1973): Liste der Gefäßpflanzen Mitteleuropas. Ed. 2. – Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.

Gogela F. (1903): Z květeny pahorkatiny podkarpatské na Moravě východní. - Věstn. Kl. Přírod. Prostějov 5: 65–75.

Gogela F. (1908): Květena na dolním toku Rusavy v okolí Střebětic. – Věstn. Kl. Přírod. Prostějov 9: 43–54.

Gogela F. (1926): Květena horstva hostýnského. 1. část. – Ms. [Depon. in: Okr. úřad Kroměříž]

Hejný S. (1960): Ökologische Charakteristik der Waser- und Sumpfpflanzen in den Slowakischen Tiefebenen (Donau- und Theissgebiet). – SAV, Bratislava.

Holub J. & Procházka F. (2000): Red list of vascular plants of the Czech Republic – 2000. – Preslia 72: 187–230.

Holub J. (1995): Aphanes L. – nepatrnec. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 4: 270–275, Academia, Praha.

Holub J. (2000): Černá listina vymizelých taxonů květeny České republiky a Slovenské republiky. – Preslia 72: 167–186.

Chán V. [ed.] (1999): Komentovaný Červený seznam květeny jižní části Čech. – Příroda 16: 1–284.

Chrtek J. & Křísa B. (1992): Tithymalus Gaertner – pryšec. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky, 3: 321–346, Academia, Praha.

Chrtek J. jun. (2000): Stachys L. – čistec. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 6: 614–625, Academia, Praha.

Chrtková A. (1995): Vicia L. – vikev. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 4: 386–414, Academia, Praha.
Jarolímek I., Zaliberová H., Mucina L. & Mochnacký S. (1997): Rastlinné spoločenstvá Slovenska. 2. Synantropná vegetácia. – Veda, Bratislava.
Křísa B. (1988): Ranunculus L. – pryskyřník. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky, 1: 425–446, Academia, Praha.
Křísa B. (2000): Lycopsis L. – prlina. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 6: 212–213, Academia, Praha.
Kubát K. (2000): Odontites Ludwig – zdravínek. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 6: 449–452, Academia, Praha.
Lososová Z. & Otýpková Z. (2001): Výskyt ohrožených druhů plevelů na jižní Moravě. – Zpr. Čes. Bot. Společ. 36: 81–98.
Otýpková Z. (2003): Poznámky k recentnímu rozšíření plevelů v Bílých Karpatech. – Zpr. Čes. Bot. Společ. 38: 47–61.
Pospíšil V. (1962): Jak pronikaly termofyty do nitra severozápadních Karpat. – Čas. Morav. Mus. 47: 69–103.
Říčan G. (1936): Květena okresu Vsetínského a Valašsko-meziříčského. – Ms., 79 p. [Depon. in: Knihovna OVM Vsetín, pracoviště Valašské Meziříčí]
Sedláčková M. (1986): K výskytu vzácnějších polních plevelů na Novojičínsku. – Vlastiv. Sborn. Okresu Nový Jičín 38: 61–69.
Sedláčková M. (1992): Poznámky k rozšíření Aphanes arvensis na severovýchodní Moravě. – Čas. Slez. Muz. Opava, Ser. A, 41: 69–76.
Skála Z. & Štech M. (2000): Rhinanthus L. – kokrhel. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 6: 463–471, Academia, Praha.
Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky, 1: 103–121, Academia, Praha.
Slavík B. (2000): Kickxia Dumort. – úporek. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 6: 346–349, Academia, Praha.
Slavíková Z. (2000): Ladanella Pouzar & Slavíková – konopička. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky, 6: 582–588, Academia, Praha.
Smejkal M. (1990): Cerastium L. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky, 2: 136–151, Academia, Praha.
Sloboda D. (1868): Flora von Rottalowitz und Umgebung in Mähren. – Verh. Naturforsch. Ver. Brünn 6: 98–124.
Štěpánek J. (1992): Erucastrum C. Presl – ředkevník. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky, 3: 222–224, Academia, Praha.

Došlo dne 15. 3. 2002